

Grunnskólinn í Þorlákshöfn

Skólanámskrá

Heimilisfang: Egilsbraut 35, 815 Þorlákshöfn

Aðalsímanúmer skólans: 480-3850

Netfang: skolinn@olfus.is

Heimasíða: <http://grunnskólinnþorlákshöfn.is/>

EFNISYFIRLIT

Inngangur	3
Um skólann	4
Kennsluáætlanir og viðmiðunarstundaskrá	6
Stefna skólans.....	8
Aðgerðir til að bæta árangur nemenda	9
Starfsfólk og skipurit	11
Grunnþættir menntunar	12
Innra mat og áætlanir um umbætur	13
Samstarf heimilis og skóla	14
Samstarf leik- og grunnskóla.....	15
Samstarf við framhaldsskóla	16
Tengsl við nærsamfélag	17
Námsmat.....	18
Mat á lykilhæfni	20
Móttaka nýrra nemenda.....	22
1. bekkur.....	22
Móttaka nýrra nemenda í 2 .- 10. bekk	22
Móttaka erlendra nemenda	23
Móttaka nemenda með sérþarfir.....	23
Móttökuáætlun nýrra starfsmanna.....	25
Áfallaáætlun	25
Jafnréttisáætlun.....	27
Áætlun gegn einelti	28
Forvarnaráætlun	29
Meðferð agamála.....	30
Öryggis- og slysavarnir	30
Lausn ágreiningsmála á meðal starfsfólks	32

INNGANGUR

Samkvæmt 29. gr grunnskólalaga ber hverjum grunnskóla að gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólastjóri ber ábyrgð á að það sé gert. Skólanámskrá er nánari útfærsla á Aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti og mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskráin sem fer hér á eftir var endurskoðuð vor 2020 og haust 2021.

Í skólanámskrá er gerð grein fyrir þeim gildum sem starf skólans byggir á. Fjallað er almennt um skólann, stefnu og innra mat, námsmat. Þá er einnig fjallað um samstarf við ýmsa þá hópa sem standa að skólasamfélaginu svo sem foreldra, nærsamfélag og leikskóla. Í skólanámskránni er einnig fjallað um móttöku nýrra nemenda í 1. bekk, nemenda af erlendum uppruna, nýrra nemenda sem koma í aðra bekki en 1. bekk og móttöku nemenda með sérstakar þarfir í námi eða starfi. Einnig er að finna í skólanámskrá umfjöllun um ýmsar áætlanir varðandi skólastarfið eineltisáætlun, áfallaáætlun, jafnréttisáætlun, forvarnaráætlun og útskýringar á meðferð agamála. Ljósmyndir í skólanámskrá eru teknar af nemendum í ljósmyndavali 8. – 10. bekkjar og myndlistarverk eru unnin af nemendum í myndmennt.

UM SKÓLANN

Grunnskólinn í Þorlákshöfn er heildstæður grunnskóli með nemendum frá 1. – 10. bekk. Skólinn er staðsettur í hentugu skólahúsnæði við Egilsbraut 35 í Þorlákshöfn. Skólinn er einsetinn með 14-29 nemendum í hverjum árgangi. Skólahúsnæðið hefur stækkað með árunum en skólinn hefur verið byggður í sjö áföngum eins og rakið er hér að neðan.

Ölfushreppur byggði á sínum tíma heimavist fyrir skólabörn sem var staðsett í Hveragerði en þar áttu börn úr Þorlákshöfn að stunda sitt skyldunám vegna þess að enginn skóli var á staðnum. En sumarið 1956 voru 9 skólaskyld börn í þorpinu og um haustið var sett á stofn útibú frá skólanum í Hveragerði. Kristján Einarsson skáld frá Djúpalæk var ráðinn til kennslunnar og var hann því fyrsti barnaskólakennari í þéttbýli í Þorlákshöfn.

Kennt var fram að jólum í sjóbúð. Í janúar var flutt í skúr sem var heldur óhrjálegur. Var hann staðsettur að Egilsbraut 14, byggður af Sigurþór Runólfssyni. Við kennslu í skúrnum komu við sögu þeir Árni Benediktsson og Gunnar Markússon, síðar skólastjóri. Guðbjörg Thorarensen kenndi þarna í alllangan tíma en skólastjórn var í höndum Valgarðs Runólfssonar í Hveragerði. Síðar flutti skólinn í íbúð sem útibústjóra KÁ hafði verið ætluð. Á ýmsu gekk næstu árin. Kennt var þar sem hægt var að fá inni fyrir nemendum og kennara. Í upphafi ársins 1962 var flutt í sérstakt skólahúsnæði. Bygging þess var þó ekki lengra komin en svo að mótatimbur klætt tjörupappa þjónaði sem útihurð og rúðugler. Útbúnaður þessi hélt vindi og vatni að mestu utan veggja en rafmagn og olía gáfu húsinu birtu og yl. Þetta vor luku 37 börn prófi. Þá var Þorlákshöfn gerð að sérstöku skólahéraði og Gunnar Markússon ráðinn fyrsti skólastjórinn. Þess ber að geta að í húsnæði skólans starfar nú með blóma deild úr Tónlistaskóla Árnessýslu. Hún var stofnuð árið 1966 og er nú staðsett í nyrðri væng skólans, sem reistur var í 1. áfanga að viðbyggingu árið 1969. 2. áfangi fór í framkvæmd árið 1978, en þá var skólinn stækkaður verulega. Í dag hýsir sú bygging stjórnunarálmu, bókasafn og tölvuver. Mat- og hátíðarsalur Grunnskólans var reistur í 3. áfanga árið 1986. Í 4. áfanga var nyrðri turninn, Norðurvör, reistur árið 1994 og syðri turninn, Suðurvör, í 5. áfanga árið 2006. 6. áfangi hófst svo árið 2008 með lagfæringu á stjórnunarálmu og byggingu nýs anddyris.

Árið 2013 var unnið að hönnun vegna endurbóta á tónlistarálmu skólans. Það var 7. áfangi breytinga við skólann. Vinnan við breytingarnar hófst í maí 2014. Um haustið 2014 var hægt að byrja að nýta tónlistarálmuna og var framkvæmdum að mestu lokið um áramótin 2014 og að fullu í byrjun árs 2015. Samhliða þeim framkvæmdum var skólalóðin einnig endurbætt.

Gunnar Markússon var skólastjóri til ársins 1980 og Bjarni Eiríkur Sigurðsson frá 1980 til 1988. Halldór Sigurðsson var skólastjóri í Grunnskólanum í Þorlákshöfn í 27 ár en hann lét af störfum vorið 2015. Þá tók Guðrún Jóhannsdóttir við starfi skólastjóra og gegndi því í þrjú ár eða fram á vor 2018. Núverandi skólastjóri er Ólína Þorleifsdóttir og eru nemendur nú 254.

Skólasöngur Grunnskólans í Þorlákshöfn var saminn af tilefni 50 ára afmælis skólans af Magnþóru Kristjánsdóttur kennara við skólann. Á heimasíðu skólans má finna hljóðupptöku af skólasöngnum <https://www.youtube.com/watch?v=ZtA4fPdM-2M>

Kennarar eru hvattir til að syngja reglulega skólasönginn með sínum nemendum. Reglulega eru síðan haldnar söngstundir á sal skólans þar sem allir nemendur koma saman og syngja skemmtilega söngva. Á þeim stundum er skólasöngurinn alltaf sunginn.

Vinátta – Virðing – Velgengni

Í skólanum við okkur framtíðin skín,
við göngum á menntunarbraut.
Með samhug og vilja sem aldregi dvín
við leysum úr hverskonar þrautum.

Hér er æskan og barnanna yndi
hér er birta hvern einasta dag.
Hér við lifum á gleðinnar vegum
í vináttu, virðingu og velgengni.

Já, menntun er máttur sem búum við að
í lífsins ólgunnar sjó.
Með minningar góðar um ágætan stað
við senn út á lífshafið róum.

Hér er æskan og barnanna yndi
hér er birta hvern einasta dag.
Hér við lifum á gleðinnar vegum
í vináttu, virðingu og velgengni.

Lag og texti: Magnþóra Kristjánsdóttir

KENNSLUÁÆTLANIR OG VIÐMIÐUNARSTUNDASKRÁ

Kennsluáætlanir í hverri námsgrein eru birtar á heimsíðu skólans fyrir hverja bekkjardeild fyrir hvert skólaár. Þar er tekið fram hver hæfniviðmiðin eru og hvenær á skólaárinu unnið er að hverju viðmiði. Einnig er fjallað um þær kennsluaðferðir sem viðhafðar eru í hverri námsgrein, hver helstu verkefni og viðfangsefni eru og hvernig námsmat fer fram.

Stundatafla hvers bekkjar er skipulögð út frá viðmiðunarstundaskrá Aðalnámskrár. Hver kennslustund er 40 mínútur og viðmiðunarstundaskrá skólans er eftirfarandi:

1. bekkur		2. bekkur		3. bekkur		4. bekkur		5. bekkur	
Sund	1	Sund.	1	Sund	1	Sund	1	Sund	1
Íþróttir	2	Íþróttir	2	Íþróttir	2	Íþróttir	2	Íþróttir	2
Íslenska	8	Íslenska	8	Íslenska	6	Íslenska	6	Íslenska	6
Stærðfræði	5	Stærðfræði	5	Stærðfræði	5	Stærðfræði	5	Stærðfræði	6
Náttúrufræði	3	Náttúrufræði.	3	Náttúrufræði	3	Náttúrufræði	3	Náttúrufræði	3
Samfélagsfræði	3	Samfélagsfræði	3	Samfélagsfræði	2	Samfélagsfræði	3	Samfélagsfræði	4
Lífsleikni	1	Lífsleikni	1	Lífsleikni	1	Lífsleikni	1	Lífsleikni	1
Dans	1	Dans	1	Dans	1	Dans	1	Dans	1
Tónmennt	1	Tónmennt	1	Tónmennt	1	Tónmennt	1	Tónmennt	1
Textíl	1	Textíl	1	Textíl	1	Textíl	1	Textíl	1
Smíði	1	Smíði	1	Smíði	1	Smíði	1	Smíði	1
Myndmennt	1	Myndmennt	1	Myndmennt	1	Myndmennt	1	Myndmennt	1
Heimilisfræði	1	Heimilisfræði	1	Heimilisfræði	1	Heimilisfræði	1	Hugarfrelsi	0,5
Val	1	Uppl.tækni	1	Uppl.tækni	1	Uppl.tækni	1	Heimilisfræði	1
Kennslust. á viku	30	Kennslust. á viku	30	Enska	1	Enska	1	Uppl.tækni	1
				Val	2	Val	2	Enska	3
				Kennslust. á viku	30	Kennslust. á viku	31	Val	1,5
								Kennslust. á viku	35

6. bekkur		7. bekkur		8. bekkur		9. bekkur		10. bekkur	
Sund	1	Sund	1	Sund	1	Sund	1	Sund	1
Íþróttir	2	Íþróttir	2	Íþróttir	2	Íþróttir	2	Íþróttir	2
Íslenska	6	Íslenska	6	Íslenska	5	Íslenska	5	Íslenska	6
Stærðfræði	6	Stærðfræði	6	Stærðfræði	5	Stærðfræði	5	Stærðfræði	5
Náttúrufræði	3	Náttúrufræði	3	Náttúrufræði	3	Náttúrufræði	3	Náttúrufræði	3
Samfélagsfræði	4	Samfélagsfræði	5	Samfélagsfræði	3	Samfélagsfræði	3	Samfélagsfræði	3
Lífsleikni	1	Lífsleikni	1	Lífsleikni	1	Lífsleikni	1	Lífsleikni	1
Dans	1	Enska	2	Enska	3	Enska	4	Enska	4
Tónmennt	1	Danska	2	Danska	3	Danska	4	Danska	3
Textíl	1	Dans	1	Heimilisfræði	1	Smíði	1	Heimilisfræði	1
Smíði	1	Tónmennt	1	Myndmennt	1	Textíl	1	Myndmennt	1
Myndmennt	1	Smíði	1	Smíði	1	Valgreinar	7	Valgreinar	7
Heimilisfræði	1	Textíl	1	Textíl	1	Kennslust. á viku	37	Kennslust. á viku	37
Hugarfrelsi	0,5	Myndmennt	1	Valgreinar	7				
Uppl.tækni	1,5	Heimilisfræði	1	Kennslust. á viku	37				
Enska	2	Hugarfrelsi	1						
Danska	2	Kennslust. á viku	35						
Kennslust. á viku	35								

STEFNA SKÓLANS

Leitast skal við, eins og hægt er, að samræma leiðir í samskiptum en góð samskipti eru undirstaða vellíðanar á vinnustað nemenda og starfsfólks. Skólinn er vinnustaður og býr ungt fólk undir framtíð sem er í örri þróun. Einkunnarorð skólans endurspeglar þá stefnu sem er höfð að leiðarljósi í skólanum en þau eru **vinátta, virðing og velgengni**.

Haustið 2018 hófst innleiðing uppeldisstefnunnar Uppeldi til ábyrgðar. Meginatriði stefnunnar er að kenna börnum og unglingum sjálfsaga, sjálfstjórn og ýta undir sjálfstraust. Uppeldi til ábyrgðar – Uppbygging sjálfsaga (Restitution – Self Discipline) er eins og nafnið bendir til, aðferð við að kenna börnum og unglingum sjálfstjórn og sjálfsaga. Fundin er leið til að láta skólastarf ganga betur með þá vitneskju að leiðarljósi að hver og einn geti aðeins stjórnað sjálfum sér og ekki öðrum. Nemendur fá tækifæri og þjálfun í að líta inn á við, skoða eigið gildismat og láta það stýra framkomu sinni og hegðun allri. Áhersla er á að efla félags- og siðgæðisvitund, á virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfinu. Til að tryggja öryggi eru skýr mörk skilgreind um óásættanlega hegðun.

Grunnskólinn í Þorlákshöfn hefur sett sér stefnu um fjölbreytta kennsluhætti, einstaklingsmiðað nám og fjölbreytt námsmat. Lögð er áhersla á að koma til móts við ólíkar þarfir nemenda og fjölbreytt námsumhverfi, bæði við framkvæmd kennslunnar og í skólaþróun. Fjölbreyttir og skapandi starfshættir eru hafðir að leiðarljósi, þar sem nemendur eru hvattir til að sýna frumkvæði, sjálfstæði í námi og að bæta árangur sinn. Fjölbreyttar kennsluaðferðir koma til móts við nemendur á þann veg að sterkar hliðar hvers nemanda nýtast og fjölbreytt námsumhverfi gefur færi á að nemendur njóti sín í umhverfi sem hentar mismunandi námsstíl.

Kennslan byggist á þeirri stefnu að allir nemendur geti tekið framförum með viðeigandi náms- og kennsluaðferðum. Það gerir kröfur um að kennarar og nemendur leggi sig fram um að kynnast, meti stöðu námsins og hafi foreldra/forráðamenn með í ráðum um þau markmið sem stefnt skal að hverju sinni. Stefnt er að því að nemendur geti sjálfir haft áhrif á nám sitt t.d. í gegnum virkt leiðsagnarmat.

Nám í grunnskóla tekur mið af þroska, persónugerð, hæfileikum, getu og áhugasviði hvers og eins. Hafa skal í huga lykilhæfni og hæfniviðmið við skipulag skólastarfs, auka hæfni nemenda sem felur í sér yfirsýn og getu til að nýta þekkingu og leikni. Grunnþættir menntunar skipa veglegan sess í námi og starfsháttum skólans. Við allt skipulag skólastarfs og kennslu ber að leggja þessi atriði til grundvallar.

Lögð er áhersla á að auðga upplýsinga- og tæknimennt sem er samþætt öllum námsgreinum. Mikilvægt er að nemendur kynnist tækni og aðferðum við öflun, úrvinnslu, sköpun og miðlun upplýsinga á þverfaglegan hátt.

Mikil áhersla er lögð á að nemendur kynnist mismunandi vinnulagi á skólagöngu sinni, læri að tjá sig við mismunandi aðstæður og nota til þess gagnrýna og skapandi hugsun. Lögð er áhersla á að nemendur séu virkir í náminu, noti samræður, sýni frumkvæði og fái tækifæri til að meta námsstöðu sína og framfarir. Til þess að svo megi verða þurfa nemendur að kunna að vinna saman, nýta upplýsingar á fjölbreyttan hátt og miðla þeim til annarra. Þannig öðlast þeir reynslu og ættu því að geta gert sér betur grein fyrir því hvaða aðferðir henta þeim hverju sinni.

AÐGERÐIR TIL AÐ BÆTA ÁRANGUR NEMENDA

Í Grunnskólanum í Þorlákshöfn er markvisst unnið að því að bæta árangur námsárangur nemenda og viðhalda framförum til lengri tíma. Stór þáttur hvað þetta varðar er að nám er nemendamiðað og á hverjum tíma er unnið með leiðsagnarmat það er að nemendur fá að vita hvaða leiðir þeir geta farið í vinnu sinni til að bæta námsárangur.

Á hverju skólaári er í starfsáætlun sett fram símenntunaráætlun fyrir starfsmenn. Þar er tekið fram hvað skuli leggja sameiginlega áherslu á hvað varðar starfsþróun. Símenntunaráætlun byggir á þeim þörfum sem fram koma m.a. í sjálfsamti og í samtölum við kennara en einnig áherslum stjórnenda hverju sinni.

Samræmd próf eru lögð fyrir í 4. 7. og 9. bekk á hverju skólaári. Þegar niðurstöður berast greina stjórnendur þær niður og setja saman í skjal þar sem hver námsþáttur er metinn. Deildarstjóri stoðþjónustu og skólastjóri funda í kjölfarið með kennurum sem bera ábyrgð á

kennslu hvernar námsgreinar. Þar er farið yfir námsþættina, hvort leggja þurfi áherslu á ákveðinn þátt í kennslunni, hvort funda þurfi með foreldrum ákveðinna barna, hvort einstaka nemendur þurfi greiningu á námserfiðleikum eða stuðning við námið. Aðgerðir í kjölfar samræmdra prófa miðast að því að auka gæði kennslunnar og bæta árangur nemenda.

Í læsisstefnu Sveitafélagsins Ölfuss, sem er á heimasíðu skólans, er mörkuð stefna varðandi lestrarkennslu. Þar er einnig farið yfir þær skimanir sem lagðar eru fyrir í hverjum árgangi. Skimanirnar lúta að orðaforða, lestri, málþroska, stærðfræðipækkingu o.fl. Tilgangur skimana er að meta skipulega alla skólagönguna og beita snemmtækri íhlutun til að finna nemendur sem eru í áhættu varðandi námserfiðleika. Sérkennarar eða þeir sem leggja skimanir fyrir kynna niðurstöður fyrir kennurum og leiðir til viðeigandi íhlutunar. Áhersla er lögð á að finna leiðir í kennslunni til að bæta árangur nemenda. Kynning á læsisstefnu skólans þarf að fara reglulega fram en foreldrar gegna veigamiklu hlutverki í lestrarnámi barna.

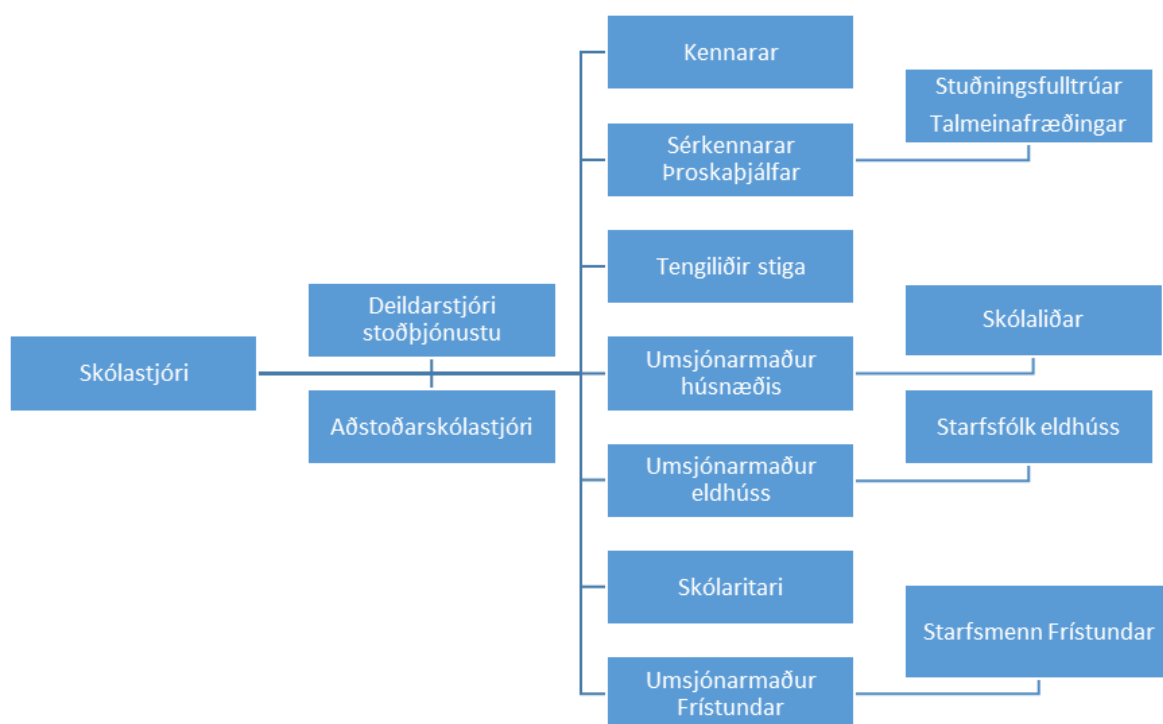
Lesferill er matstæki sem unnið var af læsisteymi Menntamálastofnunar. Lesferli er ætlað að meta grunnþætti læsis s.s. lesfimi, lesskilning, ritun, orðaforða og málkilning. Lesferill er lagður fyrir í öllum árgöngum þrisvar á hverju skólaári. Niðurstöður eru kynntar fyrir nemendum og foreldrum. Hægt er að fylgjast með framförum hvers barns á hverju skólaári. Lögð er áhersla á framfarir og leiðir sem nemendur geta farið til að ná þeim.

Kynna þar læsisstefnu skólans reglulega og þá ábyrgð sem foreldrar bera á lestrarnámi barnanna. Sérstaklega þarf að kynna foreldrum mánaðarlega endurgjöf fyrir heimalestur og þær aðgerðir sem grípa þarf til ef heimalestri / heimanámi er ekki sinnt.

STARFSFÓLK OG SKIPURIT

Við skólann starfar hæft og vel menntað starfsfólk. 33 starfa við kennslu í stöðuhlutföllum frá 50% - 100%. Við skólann starfa tveir þroskaþjálfar í fullu starfi og námsráðgjafi í 70% stöðuhlutfalli. Þrír stjórnendur eru við skólann. Skólaliðar eru fimm í 80-100% stöðum. Einn húsvörður, einn skólaritari og einn bókaþvörður. Þrír starfsmenn eru í Frístund í 50-80% stöðum. Stuðningsfulltrúar eru fimm í 80-100% stöðum. Í skólamötuneyti eru tveir starfsmenn í 100% starfi.

GRUNNÞÆTTIR MENNTUNAR

Sú menntastefna sem sett er fram í aðalnámskrá grunnskóla er reist á sex grunnþáttum menntunar. Grunnþættirnir eru: Læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun.

Grunnþátturinn **læsi** fléttast inn í allar námsgreinar en lögð er áhersla á að kenna nemendum að nýta upplýsingar og vera virkir þátttakendur. Mikil áhersla er á læsi og nemendur lesa fjölbreytta texta markvisst. Lögð er áhersla á markvissan lestur frá 1. -10. bekk, bæði heima og í skóla. Grunnskólinn í Þorlákshöfn hefur ásamt leikskólanum í Þorlákshöfn sett fram læsisstefnu sem er miðuð út frá nemendum frá eins til 16 ára. Stefnuna í heild má nálgast á heimasíðu skólans - <https://www.olfus.is/grunnskolinnskolinn/laesisstefna>. Nemendur eru einnig þjálfaðir í að nýta sér á sjálfstæðan og gagnrýnan hátt upplýsingatækni og fjölbreytta miðla við nám sitt.

Sjálfbærni er hugtak sem er nemendum og starfsfólki skólans hugleikið en skólinn hefur fengið vottun Grænánaverkefnisins. Góð fræðsla er um umhverfisspor og mikilvægi þess að vernda umhverfið. Umhverfisstefnu skólans má nálgast á heimasíðu <https://www.olfus.is/grunnskolinnskolinn/umhverfisstefna-skolans>.

Heilbrigði og velferð er grunnþáttur sem kemur inn á nánast allar námsgreinar.

Skólahjúkrunarfræðingur er í skólanum tvo morgna í viku og annast hann fræðslu og reglubundnar skólaskoðanir nemenda. Þá er í skólareglum lögð áhersla á að nemendur komi með heilsusamlegt nesti og tileinki sér heilbriggt lífni. Boðið er upp á heilnæman mat í mötuneyti sem er eldaður á staðnum. Þá er ávallt í boði gott úrval af grænmeti með öllum mat. Í nestisstund á morgnana er boðið upp á mjólkur- og/eða ávaxtaáskrift fyrir nemendur. Í skólanum er lögð áhersla á öryggi, forvarnir og fjölbreytta kennslu. Umræða um grunnþáttinn heilbrigði og velferð er samofin allri kennslu en þó sérstaklega í lífsleikni og náttúrufræði.

Lýðræði og mannréttindi nemendur skólans hafa rödd varðandi þær ákvarðanir sem teknar eru. Nemendur fá tækifæri til að hafa áhrif á og vinna með fjölbreytt viðfangsefni. Fulltrúar nemenda sitja í skólaráði og umhverfisnefnd en einnig fundar nemendaráð reglulega og setur fram sínar skoðanir á skólastarfinu. Þá er nemendakönnun Skólapúlsins framkvæmd á hverju ári en umbótaáætlun byggist að hluta til á þeim niðurstöðum.

Grunnþátturinn **jafnrétti** fléttast inn í umræðu t.d. á bekkjarfundum og í lífsleikni. Nemendur hafa jöfn tækifæri til náms miðað við getu og hæfni. Einnig hefur skólinn sett sér jafnréttisstefnu sem sjá má síðar hér í námskránni. Í vetur stendur til að uppfæra jafnréttisstefnuna. Í þjóðfélagsfræði og lífsleikni er hugtakið jafnrétti rætt markvisst.

Síðasti grunnþátturinn er **sköpun**. Sköpun kemur inn í allar námsgreinar en þó er sérsök áhersla á sköpun í list- og verkgreinum þar sem ávallt er leitast við að nemendur fái tækifæri til að rækta sköpunarhæfileika sína undir handleiðslu kennara. Nemendur eru einnig hvattir til að ígrunda og meta eigin nám. Þá er einnig um sköpun að ræða í öðrum námsgreinum en til dæmis má nefna að nemendur hafa oft á tíðum val um að skila verkefnum eftir eigin hugmyndum og á fjölbreyttan máta. Nemendum er gefið færi á frjórri hugsun og fjölbreytt tækifæri til sköpunar í námi.

INNRA MAT OG ÁÆTLANIR UM UMBÆTUR

Skipulag innra mats byggir á grunnskólalögum og aðalnámskrá grunnskóla. Samkvæmt grunnskólalögum er markmið mats og eftirlits með gæðum starfs í grunnskólum að:

- veita upplýsingar um skólastarf, árangur þess og þróun til fræðslufirvalda, starfsfólks skóla, viðtökuskóla, foreldra og nemenda
- tryggja að starfsemi skóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrá grunnskóla
- auka gæði náms og skólastarfs og stuðla að umbótum
- tryggja að réttindi nemenda séu virt og að þeir fái þjónustu sem þeir eiga rétt á samkvæmt lögum (lög um grunnskóla nr. 91/2008)

Mat á skólastarfi er tvíþætt. Annars vegar er um að ræða mat sem skólar framkvæma sjálfir sem kallast innra mat eða sjálfsmat. Hins vegar er um að ræða ytra mat sem utanaðkomandi aðili vinnur á vegum ráðuneytis mennta- og menningarmála eða annarra aðila.

Við skólann starfar sjálfsmatsnefnd sem aðstoðarskólastjóri veitir forystu. Í sjálfsmatsskýrslu nefndarinnar er farið yfir markmið matsins, þau gögn og kannanir sem liggja til grundvallar túlkun, umbótaáætlun unnin og gerð áætlun um innra mat til þriggja ára í senn.

Sjálfsmatsskýrslur hvers skólaárs má finna á heimasíðu skólans:

<https://www.olfus.is/grunnskolinn/skolinn/sjalfsmat>

SAMSTARF HEIMILIS OG SKÓLA

Markmiðið með foreldrasamstarfi er að tryggja hagsmuni nemenda með upplýsingamiðlun og samráði foreldra og skóla. Það veitir nemendum öryggi að finna gagnkvæmt traust og virðingu milli hinna fullorðnu sem og samræmi í gildum og væntingum heima fyrir og í skólanum.

Velferð barna og farsæl námsframvinda byggist að stórum hluta á því að foreldrar styðji við skólagöngu barna sinna og gæti hagsmuna þeirra. Mikilvægt er að samstarfið sé gott á milli heimils og skóla, að foreldrar veiti skólanum viðeigandi upplýsingar og taki þátt í námi barna sinna og foreldrastarfi frá upphafi til loka grunnskóla. Upplýsingagjöf milli heimila og skóla og samráð kennara og foreldra um nám og kennslu er mikilvæg forsenda fyrir árangursríku skólustarfi. Skólinn ber ábyrgð á að slíkt samstarf komist á og því sé viðhaldið alla skólagöngu barnsins. Virk hlutdeild og þátttaka foreldra í námi og starfi barna sinna er forsenda þess að foreldrar geti axlað þá ábyrgð sem þeir bera á farsælu uppeldi og menntun barna sinna.

Á heimasíðu skólans birtast reglulega fréttir og upplýsingar um það sem er á döfinni hverju sinni í skólanum. Þar er einnig hægt að nálgast fleiri upplýsingar er lúta almennt að starfsemi skólans. Upplýsingakerfi Mentors www.mentor.is er mikið notað en þar geta foreldrar og forráðamenn nálgast upplýsingar um börn sín, s.s. ástundun, námsmat, stundaskrá, heimanám, dagbókarfærslur o.fl. Starfsmenn skólans senda tölvupóst reglulega til foreldra, m.a. úr Mentor. Umsjónarkennarar senda reglulega tölvupóst til foreldra með helstu upplýsingum hvað varðar bekkjarstarf og áherslur í námi og samskiptum. Einnig geta foreldrar fengið viðtal við kennara en tímasetningar viðtala eru eftir samkomulagi á dagvinnutíma. Skipulögð foreldrasamtöl eru tvisvar á skólaári og er miðað við að nemendur komi með foreldrum sínum til samtals við umsjónarkennara. Aðrir kennarar eru einnig til viðtals á þessum dögum. Foreldrar og forráðamenn eru hvattir til að nota Mentor aðgang sinn reglulega. Hafi aðgangsorð glatast er hægt að hafa samband við ritara skólans sem útvegar nýtt aðgangsorð.

Við skólann er starfandi foreldrafélag. Tilgangur félagsins er að koma á lifandi sambandi milli skólans og heimila nemenda. Auk þess stuðlar félagið að framkvæmdum sem eru skólanum

og nemendum hans til góðs, en liggja e.t.v. í láginni vegna fjárskorts eða af öðrum ástæðum. Foreldrar/forráðamenn nemenda í skólanum eru sjálfkrafa skráðir í foreldrafélagið, en valkvætt er að greiða félagsgjöld til félagsins. Markmið félagsins er einnig að afla foreldrum/forráðamönnum nemenda betri þekkingar og skilnings á þeirri vinnu sem af nemendum er krafist innan skólans og hvernig árangri verði best náð. Til að ná þessum markmiðum er ætlunin m.a. að halda fræðslufundi um uppeldismál, aðstoða nemendur við félagsstörf og vera vettvangur umræðna um ýmsar þarfir skólans er snerta búnað innanhúss og utan. Einnig vinnur foreldrafélagið að því að samstarf foreldra og skóla sé lifandi og samtal reglulegt varðandi nám og aðstæður nemenda í skólanum. Nánari upplýsingar um foreldrafélagið má finna á heimasíðu skólans:

<https://www.olfus.is/grunnskolin/foreldrar/foreldrafelag-grunnskolas-i-thorlakhofn>

SAMSTARF LEIK- OG GRUNNSKÓLA

Samstarfs leikskólans Bergheima og Grunnskólans í Þorlákshöfn er í föstum skorðum. Á haustin funda stjórnendur skólanna ásamt deildarstjórum og umsjónarkennurum. Nemendur í 1. bekk og elstu börn leikskólans vinna ákveðin samstarfsverkefni einnig eru nemendaheimsóknir milli skólanna og nokkrar sameiginlegar uppákomur. Samstarf þessara tveggja menntastofnana er mikilvægt ekki síst til þess að bil milli skólagöngu nemenda í leik- og grunnskóla verði brúað á farsælan hátt fyrir nemendur. Samstarfsáætlun leik- og

grunnskóla má finna á heimasíðu skólans: <https://www.olfus.is/static/files/samstarf-leik-og-grunnskola-20-21.pdf>

SAMSTARF VIÐ FRAMHALDSSKÓLA

Í skólanum starfar námsráðgjafi sem m.a. heldur utan um samstarf við framhaldsskóla. Nemendur 10. bekkjar fá öfluga fræðslu um þá valkosti sem í boði eru eftir nám í grunnskóla en í 10. bekk er einn tími á viku helgaður náms- og starfsfræðslu. Farið er í heimsókn í Fjölbautaskóla Suðurlands og gefinn kostur á heimsókn í Menntaskólann að Laugarvatni. Einnig hefur t.d. Tækniskólinn komið með kynningu á þeim kostum sem standa nemendum til boða þar. Þá kynnir námsráðgjafi aðra framhaldsskóla og fjölbreytt náms- og starfsframboð. Nemendum 9. bekkjar er einnig boðið að taka þátt í ákveðnum kynningum á framhaldsskólum. Ef nemendur hafa lokið námi fyrir 10. bekk í ákveðnum námsgreinum þá hafa þeir kost á að stunda fjarnám frá framhaldsskóla í námsgreininni.

TENGLI VIÐ NÆRSAMFÉLAG

Skólar í hverju sveitarfélagi eru mikilvægir í lífi barna og fjölskyldna þeirra. Skólar eru hjartað í hverju hverfi og hverjum bæjarfélagi. Grunnskólinn í Þorlákshöfn hefur mikilvægu hlutverki að gegna í samfélaginu í Þorlákshöfn. Við skólann er deild Tónlistarskóla Árnesinga og því oft tónleikar og aðrir viðburðir á dagskrá þar sem tengist skólanum.

Tveir kórar í bænum hafa aðstöðu til æfinga í skólanum sem og Lúðrasveit Þorlákshafnar. Annar kórinn er tónlistarhópur eldri borgara og æfingar hans eru á opnunartíma skólans. Þá eru einnig íslenskunámskeið fyrir útlendinga haldin í húsnæði skólans á vegum Fræðslunets Suðurlands. Húsið er því oft sannkölluð menningarmiðstöð í samfélaginu.

Ýmis samstarfsverkefni skólans við nærsamfélag eru á dagskrá hvers skólaárs. Samstarf við eldri borgara er t.d. falið í því að nemendur í 9.bekk fara ár hvert og taka slátur með eldri borgurum. Þá syngur kór skólans einnig reglulega á Níunni, íbúðum aldraðra.

Samstarfsverkefni Kiwanisklúbbsins Ölvers og skólans hófst haustið 2018 en klúbburinn skipuleggur og býður unglingum í útivistar- og ævintýraferð um þekktar náttúruperlur s.s. Þórsmörk og Landmannalaugar. Kiwanisklúbburinn gefur einnig nemendum 1. bekkjar reiðhjólahlálma á hverju vori. Þá er einnig um samstarf við önnur félög í bænum að ræða og má þar til dæmis nefna Kvenfélag Þorlákshafnar, en kvenfélagskonur hafa margoft gefið skólanum rausnarlegar gjafir. Uppákomur á vegum foreldrafélags eru einnig reglulega utan skólatíma í húsnæði skólans og þá eru allir velkomnir.

Fulltrúi nærsamfélags á ávallt sæti í skólaráði en það er mikilvægt til að styrkja tengsl samfélagsins við skólann. Viðburðir á vegum skólans eru ætíð auglýstir vel og allir bæjarbúar velkomnir. Annað hvert ár er þemaverkefnið Þorpið á dagskrá. Síðasta daginn í því verkefni er skólinn opinn öllum og mikið líf og fjör.

Til að vekja athygli á skólastarfinu og flytja bæjarbúum fréttir af fjölbreyttu skólastarfi eru reglulegar birtar fréttir á heimasíðu skólans og á vef Hafnarfrétta. Það er okkur í Grunnskólanum í Þorlákshöfn mikilvægt að skólastarfið sé sýnilegt og að bæjarbúar séu stoltir af skólanum sínum.

Heildarmat hvers nemanda er tekið saman við lok skólaárs. Matið byggir á þeirri verkefnavinnu sem farið hefur fram á skólaárinu og hægt er að sjá á hæfnikortum nemenda í Mentor. Á unglingastigi liggja matsviðmið 8.-10. bekkjar aðalnámskrár til grundvallar lokamati. Nemendur í 4.-10. bekk fá sitt lokamat í bókstöfum, A, B+, B, C+, C og D. Nemendur í 1.-3. bekk fá samanlagða hæfnieinkunn í hverri námsgrein í táknum og orðum. Kennsluáætlanir og markmið má finna undir þeim lið á heimasíðunni og þau mats- og hæfniviðmið sem metin eru í hverri námsgrein má sjá í hæfnikortum í Mentor.

Hér að neðan má sjá þá námsmatskvarða sem notaðir eru í námsmatinu.

4. – 10. bekkur

Meta			
A	A		
B+	B+		
B	B		
C+	C+		
C	C		
D	D		

1.-3. bekkur

	Framúrskarandi
	Hæfni náð
	Á góðri leið
	Þarfnast þjálfunar
	Hæfni ekki náð

MAT Á LYKILHÆFNI

Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans. Lykilhæfni tengist öllum námssviðum. Menntagildi lykilhæfni felst meðal annars í því að þroska sjálfsvitund og samskiptahæfni nemenda og búa þá undir virka þátttöku í lýðræðissamfélagi og getu til að nýta sér styrkleika sína til áframhaldandi náms og starfsþróunar þegar þar að kemur.

Hæfni til tjáningar, gagnrýnnar hugsunar, hæfni til samstarfs við aðra, sjálfsþekkingar, ábyrgðar og sjálfstæðis, frumkvæðis og skapandi hugsunar eru meðal þeirra þátta sem leggja grunn að heildstæðri almennri menntun alla ævi.

Fyrir foreldrasamtöl í upphafi vorannar eru nemendur beðnir um að líta í eigin barm og meta hjá sér þessa lykilhæfniþætti í skólastarfinu. Auk þess meta kennarar sömu þætti hjá hverjum nemanda og í foreldrasamtölunum eru niðurstöður bornar saman og þær ræddar. Matskvarðar í lykilhæfni eru sambærilegir þeim er notaðir eru við hefðbundið námsmat.

Lykilhæfnin er skilgreind og sett fram með eftirfarandi hætti á hverju aldurstigi:

 Lykilhæfni - yngsta stig „Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans“				
Þrautseigja	Skapandi og gagnrýnin hugsun	Samskipti og samvinna	Ábyrgð og sjálfstæði	Tjáning
*Gefst ekki upp þegar verkefni eru erfið. *Hefur trú á eigin getu og heldur góðri einbeitingu.	*Gerir sér grein fyrir að oft er fleiri en ein lausn á verkefnunum og í lagi að gera mistök. *Getur metið eigin verk út frá fyrirframgefnum þáttum. *Getur leitað og sótt gagnlegar upplýsingar úr ólíkum miðlum.	*Er jákvæð/ <u>ur</u> , kurteis og hjálpsamur/söm. *Hlustar á aðra nemendur og virðir skoðanir þeirra. *Getur unnið með öðrum.	*Nýtir tímann vel og fylgir fyrirmælum. *Sýnir sjálfstæði í vinnubrögðum og hefur góða sjálfstjórn.	*Tjáir sig skýrt og áheyrilega fyrir framan aðra. *Getur tjáð hugsanir sínar og skoðanir á fjölbreyttan hátt.
 Mjög góð hæfni	 Góð hæfni	 Á réttri leið	 Þarfnast þjálfunar	

Lykilhæfni - miðstig 2020

„Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans“

Drautseigja	Skapandi og gagnrýnin hugsun	Samskipti og samvinna	Ábyrgð og sjálfstæði	Tjáning
*Gefst ekki upp þegar verkefni eru erfið og krefjandi. *Hefur trú á eigin getu og heldur góðri einbeitingu.	*Getur spurt spurninga, dregið ályktanir og greint á milli staðreynda og skoðana. *Getur farið fjölbreyttar leiðir að takmarki sínu og nýtt sér skapandi og gagnrýna hugsun í verkefnavinnu.	*Er jákvæð/<u>ur</u>, kurteis og hjálpsamur/söm. *Hlustar á aðra nemendur og virðir skoðanir þeirra. *Tekur leiðsögn og kemur skoðunum sínum á framfæri. *Getur unnið með öðrum og lagt sitt af mörkum.	*Axlar ábyrgð á eigin námi og nýtir tímann vel. *Getur sett sér markmið og leggur sig fram við að ná betri árangri. *Sýnir sjálfstæði í vinnubrögðum og býr yfir góðri sjálfstjórn.	*Tekur þátt í samræðum og rökræðum. *Getur tjáð hugsanir sínar og skoðanir á fjölbreyttan hátt.
A Mjög góð hæfni	B Góð hæfni	C Sæmileg hæfni	D Þarfnast þjálfunar	

Lykilhæfni - elsta stig 2020

„Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans“

Drautseigja	Skapandi og gagnrýnin hugsun	Samskipti og samvinna	Ábyrgð og sjálfstæði	Tjáning
*Gefst ekki upp þegar verkefni eru erfið og krefjandi. *Hefur trú á eigin getu og heldur góðri einbeitingu.	*Getur greint á milli staðreynda, skoðana og spurt rannsakandi spurninga. *Getur tekið upplýsta afstöðu til gagna og dregið eigin ályktanir. *Sýnir skapandi hugsun og frumkvæði í efnistöðum og úrvinnslu. *Leitar að nýjum hugmyndum og tækifærum til náms.	*Er jákvæð/<u>ur</u>, kurteis og hjálpsamur/söm. *Hlustar á aðra nemendur og virðir skoðanir þeirra. *Tekur réttmætri gagnrýni og getur sett eigin gagnrýni fram á uppbyggilegan hátt. *Getur unnið með öðrum og lagt sitt af mörkum.	*Axlar ábyrgð á eigin námi, nýtir tímann vel og gerir sitt besta. *Getur sett sér raunhæf markmið, fylgt áætlunum og metið hvernig til tekst. *Lærir af reynslunni og leggur sig fram við að ná betri árangri. *Sýnir sjálfstæði í vinnubrögðum og býr yfir góðri sjálfstjórn.	*Tekur þátt í samræðum og rökræðum. *Tjáir skoðanir sínar, hugsanir og tilfinningar á fjölbreyttan hátt. *Flytur mál sitt skýrt og áheyrulega.
A Mjög góð hæfni	B Góð hæfni	C Sæmileg hæfni	D Þarfnast þjálfunar	

MÓTTAKA NÝRRA NEMENDA

1. bekkur

Öflugt samstarf er á hverju skólaári við Leikskólann Bergheima. Umsjónakennari 1. bekkjar og deildarstjóri á elstu deild leikskólans funda að hausti með stjórnendum og gera áætlun varðandi samstarf vetrarins (Sjá kafla um samstarf leik- og grunnskóla). Reglulegar heimsóknir eru milli nemenda þar sem nemendur leikskólans koma í grunnskólann og nemendur grunnskólans koma í leikskólann. Einnig vinna nemendur að ýmsum verkefnum saman og taka þátt í uppákomum. Þá heimsækja kennarar í 1. bekk og deildarstjórar á elstu deild einnig hvorn annan og sitja 1-2 kennslustundir hvorir hjá öðrum. Skilafundir eru milli leik- og grunnskóla þar sem kennarar fara yfir styrkleika og veikleika allra nemenda, þörf fyrir stuðning og námsáætlanir. Markmiðið með samstarfinu er að auka samfellu í námi nemenda milli leik- og grunnskóla og auka faglegt samstarf leik- og grunnskólakennara.

Á skólasetningardegi og fyrsta skóladaginn eru nemendur og foreldrar í 1. bekk boðaðir í viðtal til umsjónarkennara. Í viðtalinu er rætt um væntingar foreldra og nemenda til skólans. Farið er yfir hvort nemendur hafi einhverjar sérþarfir. En auk þess er foreldrum kynnt starfsemi skólans, aðgangur að Mentor, skólamáltíðir, bekkjarfélagar, stundaskrá, heimasíða skólans og annað sem kemur upp í umræðunni.

Í september er haldinn sérstakur kynningarfundur/skólafærnifundur fyrir foreldra í 1. bekk. Á þeim fundi er skólinn kynntur, foreldrafélagið, stoðþjónustan, áherslur í samskiptum og kennslu. Stjórnendur skólans eru á þessum fundi ásamt umsjónarkennara, deildarstjóra stoðþjónustu auk kennsluráðgjafa frá Skólaþjónustu. Á þessum fundi er gjarnan boðið upp á súpu og brauð og áhersla lögð á notalega samveru og góð samskipti.

Móttaka nýrra nemenda í 2 .- 10. bekk

Um leið og foreldri/forráðamaður skráir barn í skólann fá skólastjórnendur umsóknina til vinnslu og ákveða í hvaða bekkjardeild nemandinn á að fara. Nemandi og foreldri eru boðuð á fund umsjónarkennara og skólastjórnanda þar sem farið er yfir upplýsingar um nemandann og sérþarfir hans ef einhverjar eru og síðan er þeim kynntur skólinn og starfsemi hans.

Umsjónarkennari hefur einnig samband við fyrri skóla til að fá upplýsingar um stöðu nemandans. Umsjónarkennari ber ábyrgð á því að koma nauðsynlegum upplýsingum varðandi nemandann til annarra kennara og starfsfólks. Ef nemandi byrjar nýr í byrjun skólaárs fer þessi fundur og kynning fram nokkrum dögum fyrir skólasetningu þar sem tekið er á móti öllum nýjum nemendum. Í þeirri heimsókn er farið yfir öll þau atriði sem varða skólagöngu nemandans s.s. starfsemi skólans, aðgang að Mentor, skólamáltíðir, bekkjarfélaga, stundaskrá, félagsstörf, heimasíðu skólans og annað sem kemur upp í umræðunni. Bekkjarfélögum er tilkynnt um komu nýs bekkjarfélaga áður en hann kemur og þeir undirbúnir fyrir móttöku hans ef nemandi hefur nám eftir að skóli hefst að hausti. Þegar nemandi hefur verið í skólanum í nokkrar vikur boðar náms- og starfsráðgjafi hann til viðtals til að ræða skólaaðlögun og almenna líðan nemandans.

Móttaka erlendra nemenda

Í Grunnskólanum í Þorlákshöfn er leitað leiða til að koma til móts við þarfir nemenda af erlendum uppruna. Í viðtölum við foreldra og/eða nemendur er fenginn túlkur sem talar móðurmál nemandans sé þess þörf. Umsjónarkennari ber höfuðábyrgð á að starfsfólk og bekkjarfélagar viti af og búi sig undir komu nýja nemandans. Stuðningskennsla í íslensku er fyrir nemendur af erlendum uppruna þar sem áherslan er einkum á að efla orðaforða og skilning í íslensku. Einnig er lögð áhersla á við foreldra að nemendur í 1. - 4. bekk séu í Frístund til að auka þann tíma sem varið er í íslensku málumhverfi og auka þannig möguleika þeirra til að tileinka sér íslensku. Lögð er áhersla á að virðing fyrir ólíkum uppruna nemenda í skólanum sé í hávegum höfð. Einnig er lögð áhersla á við foreldra að nemendur viðhaldi tengslum við uppruna sinn, menninguna og tungumálið. Mikilvægt er að allir nemendur séu stoltir af bakgrunni sínum. Nemendur af erlendum uppruna fá jafnan kennslu í litlum hópi (einstaklingskennsla ef þörf krefur) í samráði við umsjónarkennara og foreldra. Aðaláhersla er lögð á íslenskunám og aðstoð við námsefni samkvæmt námskrá bekkjarins.

Móttaka nemenda með sérþarfir

Í Grunnskólanum í Þorlákshöfn er sérkennsluþörf nemenda metin með skimunum á námslegri stöðu, sérhæfðum prófum, prófunum sérfræðinga, mati umsjónarkennara og sérkennara. Einnig er þörf metin út frá gögnum sem berast frá leikskólum eða þeim skólum sem nemendur koma úr. Nemendur sem talið er að þurfi sérkennslu eða stuðning hverju sinni fá viðeigandi

aðstoð. Námsver skólans sem ber nafnið Bjarg hefur það hlutverk að mæta þörfum þeirra nemenda sem ekki geta nýtt sér bekkjarkennslu eingöngu.

Stjórnendur boða forsjáraðila nemanda og þá starfsmenn sem koma til með að vinna með honum, á fund þar sem skólinn er kynntur og tilfærsla nemandans er rædd og skipulögð. Deildarstjóri stoðþjónustu hefur haft samband við skólann sem nemandinn er að koma úr að fengnu samþykki foreldra og fær áframsend gögn. Einnig hugar hann að því hvort skilafundur sé nauðsynlegur.

Umsjónarkennari og þroskaþjálfari í samráði við deildarstjóra stoðþjónustu vinna einstaklingsáætlun þegar það á við. Jafnframt er ákveðið hvenær nemandi er með í almennum bekk og hvenær í öðrum úrræðum. Ef þörf er á víðtæku samráði um málefni nemenda er unnið í nemendateymi. Þar eiga a.m.k. sæti foreldrar, umsjónarkennari, stjórnandi og aðrir sérfræðingar eftir því sem við á hverju sinni. Nemendur í unglingadeild geta einnig átt sæti í eigin teymi. Umsjónarkennari sér um að koma nauðsynlegum upplýsingum um nemandann til allra þeirra sem koma að kennslu hans.

[illegible]

ÁFALLAÁÆTLUN

Áfallaráð Grunnskólans í Þorlákshöfn er skipað skólustjóra, aðstoðarskólustjóra og skólaritara.

Aðrir aðilar sem áfallaráð getur leitað til eru náms- og starfsráðgjafi, skólasálfræðingar, sóknarprestur, deildarstjóri stoðþjónustu, skólahjúkrunarfræðingur, heilsugæslulæknir og lögregla

Hlutverk áfallaráðs er að:

- Verkstýra við válega atburði.
- Huga að óskum þeirra fjölskyldna sem hlut eiga að máli hverju sinni.
- Sinna forvinnu og forvörnum með kynningum fyrir allt starfsfólk.
- Útbúa vinnuáætlanir um hver gerir hvað hverju sinni, í hvaða röð og hvernig bregðast eigi við í hverju tilviki fyrir sig.
- Fá hjálp og stuðning fyrir starfsfólk skólans
- Funda eins fljótt og mögulegt er ef válegur atburður hefur orðið, óháð dagsetningu og tíma.

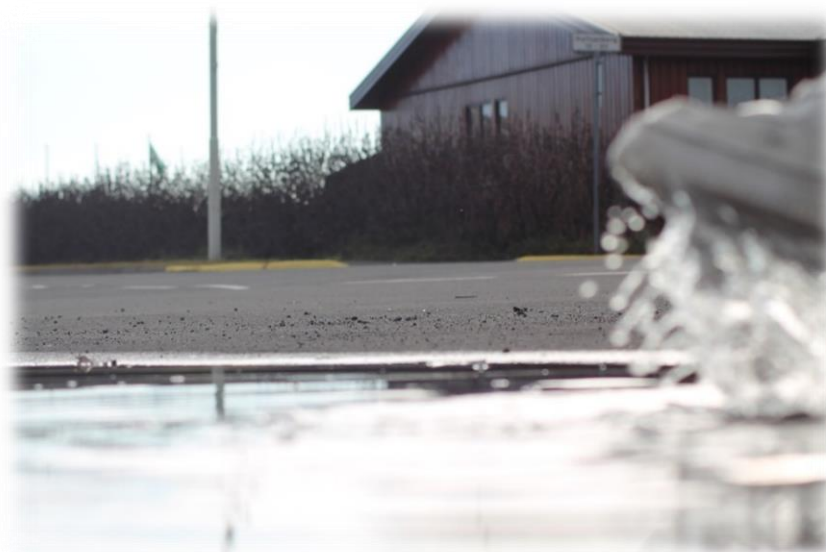
Skilgreining á áföllum

Áföll eru skilgreind sem:

- Alvarleg slys (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)
- Alvarleg veikindi (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)
- Langvinnir sjúkdómar (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)
- Andlát (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)
- Að verða vitni að eða lenda í voveiflegum atburði.

Áfallaáætlun má sjá í fullri lengd á heimasíðu skólans:

<https://www.olfus.is/grunnskolinnskolinn/afallaaetlun>

JAFNRÉTTISÁÆTLUN

Í 18. gr. laga nr.10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, ber öllum fyrirtækjum og stofnunum sem hafa fleiri en 25 starfsmenn að setja sér aðgerðabundna jafnréttisáætlun þar sem fram kemur hvernig starfsmönnum eru tryggð þau réttindi sem kveðið er á um í 19.–22. gr. jafnréttislaga. Skólum ber auk þess að uppfylla 23. gr. jafnréttislega (menntun og skólastarf) og 22. gr. sömu laga (kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni). Markmið laganna er að koma á og viðhalda jafnrétti og jöfnum tækifærum kvenna og karla og jafna þannig stöðu kynjanna á öllum sviðum samfélagsins.

Í lögum um grunnskóla nr. 91/2008 og í aðalnámskrá grunnskóla er víða fjallað um jafnrétti kynjanna og mannréttindi. Þar er áherslan á að bæði kynin hafi jafnan rétt til náms, þátttöku í samfélaginu, fjölskyldu- og atvinnulífi. Markmið námsins og kennslunnar og starfshættir skólans skuli vera þannig að komið sé í veg fyrir mismunun m.a. vegna uppruna, kyns, kynhneigðar, búsetu, stéttar og trúarbragða. Skólastarf í Grunnskólanum í Þorlákshöfn skal vera í anda jafnréttis. Jafnrétti á að vera samofið leik og starfi nemenda og starfsfólks og þurfa allir að geta starfað í þeirri vissu að ekkert hamli þeirra starfsánægju.

Skipun þriggja aðila í jafnréttisnefnd skal miðast við haustdaga og þess gætt að nefndin sé skipuð einstaklingum af báðum kynjum. Hlutverk jafnréttisnefndar er að vinna að stefnumörkun og leiðum til þess að jafnréttismál skólans séu í góðum farvegi. Ennfremur að sjá til þess að jafnréttisáætlun samræmist aðalnámskrá. Jafnréttisáætlun Grunnskólans í Þorlákshöfn tekur annars vegar til starfsmanna og hins vegar nemenda. Helsti áherslupátturinn í skólastarfinu er að nemendur og starfsfólk skólans nái hámarksárangri og skólastarfið miði að því að styrkja og efla hvern og einn til framfara og þroska. Mikilvægt er að starfið mótist af metnaði og hvatningu til sjálfstæðra verka og aukinnar víðsýni, þar sem hver og einn fær notið sín á eigin forsendum. Samskipti einstaklinga eiga að grundvallast á gagnkvæmri virðingu, kurteisi og tillitssemi, sem er forsenda þess að hverjum og einum líði vel. Gagnkvæmt traust og jákvæð og uppbyggileg samskipti móta framar öðru góðan starfsanda. Áætlunina má nálgast á heimasíðu

skólans: <https://www.olfus.is/grunnskolinnskolinn/afallaaetlun>

ÁÆTLUN GEGN EINELTI

Einelti er skilgreint sem síendurtekin eða óvelkomin hegðun sem almennt er til þess fallin að valda vanlíðan hjá þeim sem fyrir henni verður, svo sem að gera lítið úr, móðga, særa eða ógna viðkomandi eða að valda honum ótta. Skoðanaágreiningur eða ágreiningur vegna ólíkra hagsmuna fellur ekki hér undir.

Í reglum Grunnskólans í Þorlákshöfn er skýrt tekið fram að við eigum að sýna hvert öðru fyllstu kurteisi, tillitsemi og virðingu og koma fram af þrúðmennsku. Við eigum aldrei að beita ofbeldi eða leggja í einelti og slíkt er ekki liðið í skólanum.

Í Grunnskólanum í Þorlákshöfn er starfandi eineltis- og samskiptateymi. Náms- og starfsráðgjafi veitir teyminu forstöðu og fulltrúar kennara og annarra starfsmanna eru valdir til setu í teyminu að hausti.

Hlutverk teymis; er að leita lausna þegar grunur um einelti kemur upp. Teymið hefur umsjón með vinnu eineltismála innan skólans og veitir starfsfólki, nemendum og foreldrum leiðsögn og stuðning við greiningu og úrlausn. Teymið vinnur eftir sérstöku ferli/áætlun sem hægt er að nálgast hér inni á heimasíðunni. Markmið með eineltisáætlun er að starfsfólk, börn/ungmenn og foreldrar verði meðvitaðri um einelti, þannig að þeir þekki einkennin, geti brugðist við þeim og viti hvert skal leita.

Grunnur að góðum samskiptum er lagður á unga aldri og eru foreldrar bestu fyrirmyndir barna sinna. Foreldrar eru hvattir til að ræða reglulega um samskipti og líðan við börn sín. Ef þeir hafa áhyggjur af líðan barnanna er mikilvægt að hafa strax samband við skólann og einnig ef þeir hafa grun um einelti í bekknum eða skólanum. Gott samstarf og upplýsingaflæði milli heimila og skóla er grundvöllur þess að vel gangi að sporna við einelti.

Í lögum um Grunnskóla á Íslandi er kveðið á um áætlun og tilkynningarskyldu skóla varðandi einelti og annað ofbeldi

Einelti er aldrei liðið í Grunnskólanum í Þorlákshöfn. Á heimasíðu skólans <https://www.olfus.is/grunnskolinna> má finna verkferil eineltismála og eyðublað fyrir beiðni um aðstoð vegna gruns um einelti. <https://www.olfus.is/grunnskolinna/skolinn/einelti>

FORVARNARÁÆTLUN

Markmið forvarnarstefnu Grunnskólans í Þorlákshöfn er að veita yfirsýn yfir forvarnir sem fara fram í skólanum með skipulögðum hætti. Hlutverk skólans er að veita öllum nemendum forvarnarfræðslu áður en skólaskyldu lýkur. Einkunnarorð skólans: Vinátta – Virðing – Velgengni eru lýsandi fyrir innra starf skólans og á það einnig við um forvarnarfræðsluna. Með því að skipta forvörnum upp eftir árgöngum leggur skólinn ákveðna ábyrgð á kennara sína. Kennarar vita þá hvaða forvörnum þeir þurfa að sinna áður en nemendur þeirra ljúka tilteknu skólaári. Með þessu vill skólinn koma góðu skipulagi á forvarnarstarfið. Á öllum skólastigum á að vinna gegn einelti með skipulögðum hætti. Einnig er ætlunin að leggja áherslu á nýja uppeldisstefnu skólans UPPELDI TIL ÁBYRGÐAR en innleiðing hennar hófst í nóvember 2018. Áherslur annarra forvarna breytast ár frá ári miðað við aldur og þroska nemenda. Eins og fyrr segir setur skólinn ákveðna ábyrgð á kennara en auk þeirra koma skólahjúkrunarfræðingur og náms- og starfsráðgjafi skólans að áætluninni.

Yfirlit yfir áherslum í forvörnum í hverjum bekk má sjá í forvarnaráætlun skólans sem finna má á heimasíðu: <https://www.olfus.is/static/files/forvarnaraetlun-lokaskjal.pdf>

MEÐFERÐ AGAMÁLA

Eineltismál og önnur ofbeldismál eru umsvifalaust tekin fyrir. Önnur agamál þurfa oft að fara í ákveðinn vinnuferil sem kynntur er í skólareglum (sjá 1.-3. stig). Skólareglur má finna í heild sinni á heimasíðu skólans.

Ferill mála er eftirfarandi:

1. Við brot á skólareglum ræðir viðkomandi starfsmaður eða umsjónarkennari við nemandann um brotið.
2. Kennari hefur samband við foreldra, lætur umsjónarkennara vita og skráir í Mentor.
3. Umsjónarkennari boðar nemanda og foreldra í viðtal.
4. Umsjónarkennari boðar nemanda og foreldra í viðtal með skólastjórnanda.
1. Við alvarleg og ítrekuð brot getur nemanda verið vísað úr skóla á meðan mál hans er í vinnslu.

Starfsmönnum skóla er óheimilt að neyta aflsmunar nema nauðsyn krefji til að stöðva ofbeldi eða koma í veg fyrir að nemandi valdi sjálfum sér eða öðrum skaða eða eignatjóni. Í tilvikum sem þessum skal ávallt greina foreldrum/ forráðamönnum tafarlaust frá málavöxtum.

ÖRYGGIS- OG SLYSAVARNIR

Öryggi nemenda í skólum skiptir miklu máli. Lögð er áhersla á að allir starfsmenn fái þjálfun í öryggismálum. Haldið verður skyndihjálparnámskeið á tveggja ára fresti. Þannig læra starfsmenn hvernig bregðast á við þegar slys ber að höndum.

Veitt er fyrsta hjálp í skólanum og minniháttar slysum sinnt. Skólahjúkrunarfræðingur sinnir minniháttar slysum og metur áverka þegar hann er á staðnum annars er það hlutverk starfsmanna skólans.

Þurfi nemandi að fara á heilsugæslustöð skulu foreldrar fara með barninu. Starfsmaður skóla fer með barn á heilsugæslu ef ekki næst í foreldri en ætti aldrei að vera einn þegar hann ekur barni til aðhlynningar heldur ætti annar starfsmaður að vera með í för til að sinna barninu þannig ökumaður geti einbeitt sér að akstrinum.

Ef hringja þarf á sjúkrabíl er best að fá einhvern nærstaddan til þess svo ekki þurfi að yfirgefa barnið, það veitir því öryggi.

Slys eru skráð í skólanum. Mikilvægt er að skólinn hafi öll símanúmer skráð á Mentor svo hægt sé að ná í foreldra á skólatíma barnsins. Ekki er ætlast til að óhöppum sem gerast utan skólatíma sé sinnt í skólanum. Ef barn er með greindan alvarlegan sjúkdóm sem getur stefnt heilsu eða lífi þess í bráða hættu er nauðsynlegt að skólahjúkrunarfræðingur viti af því. Hér er átt við sjúkdóma eins og t.d. sykursýki, bráðaofnæmi, flogaveiki og blæðingarsjúkdóma.

Tryggja þarf öryggi nemenda í ferðum á vegum skóla þar sem meðal annars er hugað að fjölda barna og starfsmanna. Vinna þarf að skipulagningu ferða í góðu samstarfi við foreldra þannig að þeir viti t.d. hvert förinni er heitið, dagskrá og tilgang ferðarinnar og hvaða búnað börnin þurfa að hafa meðferðis. Foreldrar bera ábyrgð á að börnin séu klædd eftir veðri og aðstæðum. Starfsmaður ætti aldrei að vera einn með börn í slíkum ferðum.

Þess skal gætt að bifreið sem notuð er til skólaferða sé vel útbúin og í sætum sé þriggja punkta öryggisbelti. Skyndihjálþabakpoki skuli hafður með í ferðalög og penni fyrir ofnæmi (formaður öryggisnefndar sér um að fylla pokann).

Einn starfsmaður er ábyrgðarmaður í ferðinni. Ábyrgðarmaður hefur lista yfir öll þau börn sem eru í ferðinni og upplýsingar um aðstandendur þeirra (t.d. afrit af grunnupplýsingum um barn vegna slysa og bráðaveikinda. Ábyrgðarmaður ber ábyrgð á að ferðasjúkrakassi/ferðasjúkrabakpoki sé tekinn með í ferðina. Ábyrgðarmaður þarf að vita nákvæma staðsetningu hópsins hverju sinni ef upp koma veikindi eða slys til geta hringt í Neyðarlínuna 112 eða foreldra. Mikilvægt er að farsími sé með í för og tryggja þarf að fjöldi starfsfólks sem fer með sé nægilegur.

Öryggi nemenda á skólatíma

Lögð er áhersla á að í kennslustundum eru nemendur á ábyrgð kennara þar til kennslustund lýkur, á þeim tíma eiga nemendur ekki að vera eftirlitslausir.

Þegar barn byrjar í skóla er foreldrum/forráðamönnum barnsins leiðbeint um aðkomu bílaumferðar að skólanum. Slíkt dregur úr líkum á að hætta skapist vegna umferðar á álagstímum. Nemendum sem koma á reiðhjólum í skólann ber að fara eftir reglum skólans og geyma þau læst í hjólagrindum á skólatíma. Nemendur eiga að nota hjólahjálma og virða allar öryggisreglur sem gilda um reiðhjól. Sama gildir um það ef nemendur koma á hjólabrettum, hlaupahjólum eða línuskautum.

Í frímínútum mega nemendur nota hjól og hjólabretti á ákveðnu svæði á skólalóðinni ef þeir eru með hjálma. Nemendur bera sjálfir ábyrgð á hjólum sínum og öðrum munum sem þeir koma með í skólann. Athygli er vakin á því að samkvæmt umferðarlögum er ekki mælt með því að börn yngri en 13 ára séu á rafdrifnum hjólum.

Tryggt skal að gæsla sé fullnægjandi þar sem nemendur eru að leik og störfum s.s. í frímínútum, matarhléum, búningsklefum o.s.frv. Þeir sem sinna gæslu á skólalóð klæðast merktum fatnaði svo þeir séu vel sýnilegir í misjöfnum aðstæðum og veðrum.

Skólastjórnendur skipuleggja gæsluna og hafa með henni eftirlit.

Hjá skólaritara, Smíðastofu og í heimilisfræðistofu. Hver fer yfir kassana?

Viðbragðsáætlun skólans má finna í heild sinni á heimasíðu skólans:

<https://www.olfus.is/static/files/vidbragdsaaetluntill-birtingar-gth-mars-2020-1-.pdf>

Áætlunin segir fyrir um skipulag og stjórnun aðgerða ef hættuástand kemur upp í Grunnskólanum í Þorlákshöfn. Hún er unnin að fyrirmynd viðbragðsáætlunar fyrir framhaldsskóla. Markmið viðbragðsáætlunarinnar er að tryggja skipulögð viðbrögð og að nauðsynleg aðstoð berist á sem skemmstum tíma ef hættuástand skapast.

LAUSN ÁGREININGSMÁLA Á MEÐAL STARFSFÓLKIS

Ef starfsmaður hefur orðið fyrir eða hefur vitneskju um einelti, kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni eða ofbeldi á vinnustað skal hann upplýsa yfirmann, trúnaðarmann eða öryggistrúnaðarmann vinnustaðarins um það. Starfsmaðurinn skal vera reiðubúinn að skýra mál sitt nánar ef ástæða þykir til. Komi fram ábending eða kvörtun um slíkt á vinnustað skal viðkomandi yfirmaður bregðast við eins fljótt og kostur er.

Fyrsta skrefið í lausn ágreiningsmála er svokölluð sáttamiðlun. Sáttamiðlun er lausnamiðuð leið sem oft er ákjósanleg í ágreiningsmálum, samskiptavanda og jafnvel eineltismálum þar sem tveir eða fleiri, sem hlut eiga að máli, taka sjálfviljugir þátt í að leysa ágreining og ná sáttum. Hlutaðeigandi bera þannig ábyrgð á og gegna lykilhlutverki við lausn máls.

Greinendur ágreiningsmála, samskiptavanda og/eða eineltis leggja oft til sáttamiðlun sem tilraun til lausnar.

Sáttamiðlun leitast við að leysa ágreining með hjálp hlutlauss sáttamiðlara (s.s. yfirmaður, trúnaðarmaður, öryggistrúnaðarmaður) sem aðstoðar alla hlutaðeigandi við að skilja stöðu sína, þarfir og hagsmuni svo komast megir að sameiginlegri niðurstöðu og samkomulagi. Sáttamiðlari hjálpar öllum að byggja brú milli hagsmuna og þarfa án þess að persónuleg tengsl hafi neikvæð áhrif. Sáttamiðlarinn stjórnar samræðum og sér til þess að hlustað sé á alla hlutaðeigandi og að allir fái tíma til að viðra sín sjónarmið og tillögur að lausn. Deiluaðilar sjálfir stjórna samningaviðræðum og ákvörðunum í málinu þannig að finna má sérsniðna lausn með aðstoð sáttamiðlara. Eðli máls stýrir fjöldi funda.

Ferli sáttamiðlunar getur verið eftirfarandi:

- Allir sammælast um að leysa ágreining með hjálp sáttamiðlunar.
- Allir hittast ásamt sáttamiðlara á hlutlausum stað.
- Hver og einn útskýrir sína upplifun af vandanum, ágreiningi og/eða einelti.
- Hagsmunir og þarfir hvers og eins eru ræddar.
- Leiðir að lausn er settar upp.
- Lausnin byggist á samræðum allra.
- Komist er að sameiginlegu samkomulagi.

Nánari upplýsingar varðandi ferli sáttamiðlunar má finna hér:

<https://www.satt.is/sattamidlun>

Ef leið sáttamiðlunar gengur ekki skal grípa til eftirfarandi leiða. Aðstæður skulu metnar í samvinnu við yfirmann, trúnaðarmann eða öryggistrúnaðar-mann vinnustaðarins, eða utanaðkomandi ráðgjafa ef með þarf og aðra er málið varðar.

Starfsmaður skóla er verður fyrir einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni eða öðru ofbeldi getur gert eitt eða fleira af eftirtöldu:

- Gert yfirmanni, trúnaðarmanni, öryggistrúnaðarmanni eða öðrum sem eiga að tryggja öryggi og vellíðan á vinnustað viðvart.
- Skráð hjá sér ýtarlega lýsingu á því sem gerist hverju sinni.
- Kanna hvort samstarfsfólk hans hefur orðið fyrir samskonar áreitni og ef svo er fengið stuðning viðkomandi.

Bæjarstjóri og/eða yfirmaður skal aðstoða í málum sem varða einelti, kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni og annað ofbeldi. Lögð er áhersla á að trúnaður ríki í öllum samskiptum.

Sönnunarbyrði hvílir jafnt á þolanda sem geranda. Við meðferð kvartana sem berast skal gæta fyllsta trúnaðar til að vernda hagsmuni allra aðila. Það gildir um öll gögn sem tengjast málinu.

Ef starfsmaður hefur kvartað undan einelti, áreitni eða ofbeldi á vinnustað til yfirmanns, trúnaðarmanns og öryggistrúnaðarmanns og ekkert hefur verið gert í málinu eða gripið til ófullnægjandi úrræða þá er hægt að kvarta undir nafni til Vinnueftirlitsins eða stéttarfélags. Starfsmaður getur samt sem áður óskað sérstaklega eftir nafnleynd.

Vinnueftirlitið hefur gefið út gagnlegt fræðsluefni um félagslega og andlega áhættuþætti í vinnuumhverfinu sem er aðgengilegt á heimasíðu vinnueftirlitsins

<https://www.vinnueftirlit.is/vinnuvernd/adbunadur/einelti-areitni-ofbeldi/>

